

Protokoll Landsbyggsnätverkets styrgrupp 2022-09-13

Tid: 13.00-17.00

Plats: Zoom-möte

Närvarande: Jan Cedervärn, Jordbruksverket
Per Johansson, Tillväxtverket
Sofia Björnsson, LRF
Thomas Norrby, SLU
Tore Johnsson, SFPO
John Gambe, Lokalt ledd utveckling FOG
Christina Milén Jacobsson, Hushållningssällskapets Förbund
Lovisa Westling, LUS
Irene Oskarsson, Hela Sverige ska leva
Mathias Mellgren, Företagarna (del av mötet)
Marianne Wetterin, Naturvårdsverket
Annelie Gunnars, Naturbruksskolornas förening
Caroline Waldheim, Svenska Fotbollförbundet
Jan Abrahamsson, Coompanion

Övriga: Maria Ahlsved, Näringsdepartementet
Isabella Löb, Näringsdepartementet
Lena Callisen, Förvaltningsmyndigheten Jordbruksverket

Från kansliet: Maria Gustafsson
Veronica Andrén
Ulrika Holmgren

Förhinder: Åza Rydén, ESF-rådet
Eva Engström, Länsstyrelserna

1. Mötets öppnande

Jan Cedervärn öppnade mötet och hälsade deltagarna välkomna. Han presenterade Jan Abrahamsson, Coompanion som tillfälligt ersätter Anders Johansson.

2. Sekreterare

Ulrika Holmgren utsågs till sekreterare för mötet.

3. Justerare

Lovisa Westling utsågs till att justera dagens protokoll.

4. Föregående protokoll

Styrelsen beslutade

att godkänna föregående protokoll och lägga det till handlingarna efter att kansliet tar bort sista meningen i punkt 6.

5. Information från Näringsdepartementet och Förvaltningsmyndigheten

Den gemensamma jordbrukspolitiken

Maria Ahlsved informerade om aktuella frågor. Regeringsbildning pågår men är klar tidigast 27/9. Departementet förbereder de frågor som är mest akuta. Redan efter tre veckor behöver ny regering färdigställa budget. Arbete pågår även inför ordförandeåret 2023.

Svenskt lantbruk har haft en normalskörd av spannmål 2022 men med stora regionala skillnader. Regeringskansliet arbetar med energifrågan då prisutvecklingen påverkar odlare. Efter att svaren på observationsbrevet lämnats in och godkänts, är förhoppningen att regeringen ska godkänna den strategiska planen i september. Jordbruksverket har fått i uppdrag att förbereda inrättande av ett nätverk.

Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet

Isabella Löb informerade att kommissionen godkände programmet i augusti. Regeringen har utsett en ny övervakningskommitté med 31 ledamöter. Beslut finns på regeringens hemsida. Nu pågår arbete med ny nationell förordning, programmet öppnar senare i höst. Krisstödet till fisket öppnade 15/8, sista ansökningsdag 28/10.

Utredning om fiske i marint skyddade områden pågår och ska delföras den 15/12. Dessutom pågår översyn av regelverket inom fiske och vattenbruk, bland annat om det ska samlas i egen lagstiftning. Detta ska slutredovisas 29/11 2024. Jordbruksverket har fått i uppdrag att förbättra sjömatstatistiken. Ska även sammanställa kunskap om fiskberedning i Sverige. Här ingår även att se på det utifrån ett beredskapsperspektiv.

Övriga program

Maria Ahlsved informerade att förhandlingar pågår om de regionala och nationella programmen. Två regionala program har blivit godkända; Stockholm och Mellansverige.

Programmen för fonden för rättvis omställning) samt ESF+ är klara.

Styrgruppen ställde frågor om rural vision, vad Jordbruksverkets uppdrag om att inrätta ett nätverk innebär, hur andra länder ligger till och hur samordningen ser ut inför nästa programperiod.

Jordbruksverket

Lena Callisen informerade att Sverige snart är i mål med strategiska planen och att Jordbruksverket arbetar intensivt med implementering och förberedelser. En stor uppgift är digital uppföljning av jordbruksmark. De arbetar också med övergång från landsbygdsprogram till strategisk plan. Den kommer pågå under ett par års tid och man vill i möjligaste mån undvika parallella åtgärder. En åtgärd för att uppnå detta är budgetflexibilitet för projekt- och företagsstöd. Samtidigt tittar de på hur budget ska fördelas i strategiska planen och har därför frågat stödmyndigheter om fördelningsnyckel för att styra pengarna där de gör mest nytta. Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet öppnar i november. En annan omfattande uppgift för Jordbruksverket är krisåtgärder.

Landsbygdsprogrammet har en beviljandegrad på 88% och utbetalningsgrad på 78%. Det kommer att gå att fortsätta bevilja projekt- och företagsstöd efter årsskiftet och utbetalningar till och med 2025. Havs- och fiskeri programmet har en beviljandegrad på 95% och en utbetalningsgrad på 78%. Sista datum för ansökan om utbetalning är 5 april 2023. Programmet för regional- och socialfonden är övertecknat med beviljandegrad på 103% (JV räknar återflöden). 82 % av totalbudget är utbetald. Sista datum för ansökan om utbetalning är 5 april 2023.

Styrgruppen påpekade att det vore önskvärt med ett tydligare namn än "strategiska planen".

6. Lägesrapport

Maria Gustafsson berättade att personalen – som en del i APT-planering – har börjat dela med sig solskenshistorier på kanslimöten. Den senaste kommunikatörsträffen hade 115 personer anmälda. Intressant är också att på varje träff tillkommer det tidigare passiva medlemmar. Samordnande gruppen för vårt delnätverk Landsbygdskommunikatörerna tar just nu fram en imagekampanj. Ulrika Holmgren berättade att den nationella Leaderträffen hittills har ungefär 180 anmälda samt att 15 nationella organisationer kommer att delta i den minimässa/speeddejting som nätverket arrangerar. Syftet med detta är att Leader och nationella organisationer ska få ökad kännedom om varandra vilket kan leda till ökad samverkan och tydligare kopplingar mellan loka, regional och nationell nivå.

Styrgruppen frågade om de får sprida information från möten (se bilaga 6) i sin organisation, vilket kansliet sa att de med fördel kan. Styrgruppen konstaterade att det finns möjliga kopplingar mellan naturbruksskolors konferens och Rural pact samt om podden Landets avsnitt alltid borde ha en tydligare koppling till landsbygder och gröna näringar.

7. Ekonomisk lägesrapport

Maria Gustafsson informerade att nätverkets budget är kopplad till etappmålen, varav den största andelen för målen om innovationsförmåga och konkurrensrelaterade satsningar som rör gröna näringar. (AKIS-arbetet). Om

kostnaderna hade haft ett linjärt utfall hade 83% varit upparbetat, men det ligger på 60%.

Generellt för de flesta insatsområden är att många aktiviteter är inplanerade under hösten. Kompetensrådet har minst budgetpost men inte heller stor åtgång av pengar. Hållbar offentlig konsumtion har fått kompletterande finansiering. Information om utmaningsdrivna kommer senare. I budget för att informera om programmen finns lite pengar kvar, men de kommer att användas för att komplettera imagekampanjen. Projekt om gröna klustren är påbörjat. (Se bilaga 7).

8. Beslut ordföranden i AKIS-gruppen

Maria Gustafsson berättade att Kjell Ivarsson som varit ordförande, har gått i pension. Gruppen har pratat ihop sig och föreslår att Magnus Börjesson blir ny ordförande. (Se bilaga 12).

Styrgruppen beslutade

att utse Magnus Börjesson till ordförande för AKIS-gruppen enligt arbetsgruppens förslag.

9. Beslut ordförande Ung inkludering

Veronica Andrén berättade att Ellen Lundqvist, som tidigare var ordförande för gruppen utifrån sin tjänst på MUCF, nu är ny verksamhetsledare för Leader Gute. Arbetsgruppens medlemmar har önskat att Ellen ska fortsätta vara ordförande. Detta är även avstämt med LUS. MUCF är fortfarande representerade genom annan ledamot. (Se bilaga 13).

Styrgruppen beslutade

att utse Ellen Lundqvist till ordförande för arbetsgruppen Ung Inkludering enligt arbetsgruppens förslag.

10. Nya medlemmar

Maria Gustafsson berättade att Byanätsforum, som i sin tur har ett hundratal medlemmar, vill bli medlem. De vill samverka mer med andra organisationer om hur digitalisering kan bidra till fortsatt utveckling i landsbygder. (Se bilaga 14).

Styrgruppen beslutade

att beviljar Byanätsforum inträde i Landsbyggsnätverket.

11. Beslut om medfinansiering av två nya utmaningsdrivna nätverksprocesser

Veronica informerade att om styrgruppen godkänner bägge initiativen, så kan budget övertrasseras. (Se bilaga 8). Samtidigt finns det godkända initiativ som inte kommer använda hela sin budget. Thomas anmälde att SLU är inblandad i

bägge projekten. Är dock inte inblandad som handledare eller har någon ekonomisk nytta. Ordförande anser därför att det inte föreligger jäv.

Veronica presenterade Thomas Johansson, Jordbruksverket samt Daniel Granello och Robin Eriksson, Ronneby kommun.

Robin Eriksson beskrev initiativet *Att bygga tillit genom delaktighet* som vill genomföra en pilot i fem socioekonomiskt utsatta landsbygdsområden spridda i Sverige. Daniel Granello underströk vikten av piloten, att det verkligen behövs en modell för hur man kan föra dialog med fler invånare.

Styrgruppen ställde frågor om vem som är målgrupp för workshopparna samt förankring i kommuner och föreningsliv

Styrgruppen diskuterade utmaningen utifrån tidsperspektiv, värdet för små kommuner, förankring, koppling till forskning, Tillväxtverket, Landsbygdsprogrammet, Leader och civilsamhället,

Styrgruppen beslutade
att finansiera utmaningen Tillit genom delaktighet

Thomas Johansson beskrev initiativet *Waterdrive* som vill samla de som arbetar med vatten i landskapet, både utifrån miljö och produktion.

Styrgruppen diskuterade avstämning med organisationer som LRF och Naturvårdsverket.

Styrgruppen beslutade
att finansiera utmaningen Waterdrive.

12. Beslut ansökan om projektfinansiering för Landsbygdsnätverkets fiske- och vattenbruksverksamhet

Veronica Andrén berättade att styrgruppen behöver fatta två beslut; om styrgruppen godkänner att Jordbruksverket är projektägare och om styrgruppen godkänner inriktningen i projektansökningarna. Jan Cedervärn kompletterade att frågan om att Jordbruksverket driver projekt finansierade av landsbygdsprogrammet har varit uppe genom åren. En ny rutin innebär att en extern aktör ska ge ett utlåtande. När Landsbygdsnätverket är projektsökande (dvs Jordbruksverket), så har GD beslutat att styrgruppen kan ge detta utlåtande. Maria Gustafsson förtydligade att det står i strategiska planen att vi ska söka kompletterande projektfinansiering.

Styrgruppen beslutade
att ställa sig bakom att Jordbruksverket är projektägare till ansökningarna från havs- fiskeri och vattenbruksprogrammet.

Veronica informerade om att det är två ansökningar, en för fiske och en för vattenbruk som har ungefär samma innehåll. Under innevarande programperiod har Landsbygdsnätverket blivit en attraktiv arena med en mångfald av aktörer

som samverkar. Eftersom nätverket inte har kunnat ta på sig alla förfrågningar, är målsättningen att växla upp arbetet till en 1,5 samordnartjänst (från 0,5) för att kunna möta behovet samt en kommunikatör på heltid. Tidsperioden är från november 2022-2027. Ansökningen är avstämd med ett flertal organisationer (se underlag). Maria kompletterade med att projektet ska samverka med exempelvis gröna näringar och lokal utveckling.

Styrgruppen diskuterade vikten av en neutral plattform för de blå näringarna och effekter av att Leader tappat finansiering från havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet.

Styrgruppen beslutade
att ställa sig bakom ansökningarna till havs-, fiskeri och
vattenbruksprogrammet.

Protokoll Landsbyggsnätverkets styrgrupp 2022-09-14

Tid: 8.30-12.00

Plats: Zoom-möte

Närvarande: Jan Cedervärn, Jordbruksverket
Per Johansson, Tillväxtverket
Sofia Björnsson, LRF
Thomas Norrby, SLU
Tore Johnsson, SFPO
Christina Milén Jacobsson, Hushållningssällskapets Förbund
Lovisa Westling, LUS
Irene Oskarsson, Hela Sverige ska leva
Mathias Mellgren, Företagarna (del av mötet)
Annelie Gunnars, Naturbruksskolornas förening
Caroline Waldheim, Svenska Fotbollförbundet
Jan Abrahamsson, Coompanion

Övriga: Maria Ahlsved, Näringsdepartementet
Lena Callisen, Förvaltningsmyndigheten Jordbruksverket

Från kansliet: Maria Gustafsson
Veronica Andrén
Ulrika Holmgren

Förhinder: Åza Rydén, ESF-rådet
Eva Engström, Länsstyrelserna
John Gambe, Lokalt ledd utveckling FOG
Marianne Wetterin, Naturvårdsverket
Isabella Löb, Näringsdepartementet
Wilhelm Wojtasik, Näringsdepartementet

13. Presentation av resultaten från framtidsdialogen

Maria Gustafsson beskrev hur processen ser ut för att ta fram en ny aktivitetsplan, vad nätverket ska bidra till samt sammanfattning av framtidsdialogen. (Se bilaga 10)). Veronica Andrén presenterade den första versionen av enkätundersökningen. (Se bilaga 10).

Styrgruppen diskuterade vilka som inte deltagit, fritextsvar, spridning av kunskap vs interaktivitet, filmer, vikten av att nedbrytning av material har en nytta och huvudfrågor för nätverket

Styrgruppen önskade en utökad bortfallsanalys, att områden som förekommer i flera staplar har samma ordning och färg, kvantifiering av fritextsvar och analys av om myndigheter har andra behov än civilsamhället,

14. Workshop om tänkbara specifika mål och prioriteringar Aktivitetsplan 2023-2024

Maria Gustafsson gick igenom vad nätverket ska bidra till (läs [här](#)) samt nuvarande aktivitetsplan.

Styrgruppen diskuterade i grupper och kom fram till följande medskick:

Vad är viktigt att prioritera?

- Digitala mötesrum
- Schemalagda mötesplatser där man lyfter olika frågor
- Fortsätta med befintliga arbetsgrupper
- Tydliggöra leveransen och steg två i arbetsgrupper. Ha med steg 2 även i början av processer.
- Digitala möten med öppet innehåll.
- Titta på svaren vid prioriteringar.
- Hela hållbarhetsbegreppet är en viktig utgångspunkt.
- Blå näringar - visa möjligheter vara bryggan mellan näring regelskapande
- Använda och lyfta ny kunskap och problemlösning - blir viktigt - nyttja TVV:s bidrag om att delta i metodstöd till myndigheter.
- Använda ny kunskap
- Använda nätverket för konkret problemlösning
- Kunskapsutveckling
- Behovet av konkretisering av nätverkets arbete. Ta fram verktygslåda.
- Vikten av att bidra till smidigare stödsystem.
- Öka samarbetet med regioner och kommuner för att nå fram till regioner och kommuner att den strategiska planen är ett verktyg för dem.
- Se till att våra event är kvalitetssäkrade och inte bara blir tomtebloss.
- Viktigt att få med aktörer som normalt inte möts - bredden är viktig.

Vilka förändringar bör vi uppnå?

- Arbetsmodeller med arbetsgrupper fungerar ganska bra
- Kan utveckla metoder utan att man ändrar arbetssätt totalt.
- Få in aktörer som man normalt inte arbetar med.
- Vad vill styrgruppen få in? Vilka mätbara resultat/indikatorer vill vi uppnå? Hur ska det komma ut till omvärlden?
- Omställning krävs och vi behöver öka det bland våra medlemmar.

- Behöver spana på makronivå för att kunna göra rätt saker? Hur kan vi hålla detta levande?
- Borde kunna söka resurser för att söka pengar för problem som våra medlemmar vill lösa.
- Viktigt med möjlighetsfokus.
- Behöver en konkurrenskraftig lantbruksnäring för att vi ska ha snöröjning i landsbygder. Behöver hitta sambanden och se de små organisationers nödvändighet för att samhällen ska fungera.

Veronica beskrev därefter hur den fortsatta processen ska se ut.

15. Övriga frågor

Landsbygdsveckan

Maria (Landsbygdsnätverkets kansli), Thomas (Sveriges lantbruksuniversitet) och Åsa (Tillväxtverket) ingår i den styrgrupp som arrangerar Landsbygdsveckan. Inbjudan har gått ut till medlemmar med flera att bli delarrangörer. Styrgruppen diskuterade vad Landsbygdsnätverket ska bidra med under veckan? Förslag att be nuvarande arbetsgrupper göra något under en bestämd tid varje dag och något om kompetensförsörjning och status i Europa.

Styrgruppen frågar om Landsbygdsnätverket har någon konferens i det officiella programmet under ordförandeskapsåret. Maria svarade att det är en Miljökonferens i Skåne om CAP:s miljönytta som vi informerat om i lägesrapporten samt att kansliet har en dialog med regeringskansliet om att använda ordförandeskapslogotypen för ett internationellt seminarium om hur olika länder använder Rural vision och Rural pact).

Styrgruppen föreslår

att Thomas, Maria och Åsa bjuder in till ett särskilt möte om vad Landsbygdsnätverket kan göra under Landsbygdsveckan.

Nästa möte

Styrgruppen föreslår att nästa möte blir i Stockholms-, Uppsalatrakten. Maria förtydligar att det kommer vara ett fysiskt möte.

16. Avslutning

Jan Cedervärn tackade deltagarna och avslutade mötet.

Ulrika Holmgren
Sekreterare

Lovisa Westling
Justerare

